

بسته آموزشی مدیریت حوادث و بلایا در بیمارستان

بر اساس استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران

- ۵ استاندارد
- ۲۶ سنجه
- ۲۲۰ دقیقه آموزش صوتی

کاربردی
گام به گام

بسته آموزشی مدیریت حوادث و بلایا در بیمارستان

این دوره آموزشی برای مواجهه با چالش‌های غیرمنتظره در محیط‌های درمانی طراحی شده است. در دنیای کنونی، حوادث و بلایا، از سوانح طبیعی تا بحران‌های بهداشتی و داخلی، به بخشی از واقعیت‌های زندگی تبدیل شده‌اند. بیمارستان‌ها به عنوان مراکز حیاتی ارائه خدمات درمانی، نقشی اساسی در حفظ جان افراد و بازگرداندن جامعه به وضعیت عادی ایفا می‌کنند. لذا، آمادگی این مراکز در برابر بحران‌ها و تاب‌آوری زیرساخت‌ها، فرایندها و تیم‌های آن‌ها در برابر شرایط اضطراری، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

مخاطبان بسته آموزشی

مخاطبان اصلی این دوره آموزشی، مدیران محترم بیمارستان‌ها، اعضای کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا، مدیران بحران، مدیران کیفیت و تمامی دست‌اندرکاران آمادگی و پاسخ به حوادث در مراکز درمانی سراسر کشور هستند. این دوره با هدف تجهیز مدیران به دانش و مهارت‌های لازم برای ساختن بیمارستانی ایمن، مقاوم و توانمند در برابر هرگونه بحران، طراحی و تدوین شده است.

اهداف بسته آموزشی

اهداف اصلی این دوره شامل توانمندسازی مدیران در شناسایی و اولویت‌بندی دقیق عوامل خطرآفرین داخلی و خارجی بیمارستان بر اساس شدت، احتمال وقوع، آسیب‌پذیری و دوره بازگشت است. همچنین، شرکت‌کنندگان در این دوره با اصول تدوین و پایش برنامه‌های کاهش خطر، مقاوم‌سازی سازه‌ها و ایمن‌سازی سیستم‌های حیاتی و تجهیزات پزشکی آشنا می‌شوند. هدف دیگر، آموزش نحوه تدوین یک برنامه واکنش جامع، استقرار ساختار فرماندهی حادثه (ICS)، تشکیل تیم‌های واکنش سریع، و اجرای برنامه‌های ارتباطات، تریاژ، تأمین منابع و حمایت روانی در زمان بحران است. این دوره همچنین به مدیران کمک می‌کند تا با تدوین برنامه‌های بازیابی پس از حادثه و مدیریت فرآیند بازگشت به حالت عادی، بیمارستان خود را به سرعت به شرایط پایدار بازگردانند. در نهایت، آموزش استقرار نظام گزارش‌دهی حوادث، تحلیل ریشه‌ای مشکلات و ارزیابی مستمر عملکرد مدیریت خطر، به منظور فعال‌سازی چرخه بهبود مداوم در بیمارستان، از دیگر اهداف کلیدی این برنامه آموزشی است.

محتوای بسته آموزشی

محتوای این دوره آموزشی بر اساس استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستانها در محور مدیریت خطر حوادث و بلایا تدوین شده است. این محتوا به صورت عملی و کاربردی، راهنماییهای لازم را برای ارزیابی خطر حوادث و بلایا و برنامه ریزی بر اساس نتایج آن، تدوین و اجرای برنامه کاهش خطر حوادث و بلایا، تدوین و اجرای برنامه واکنش در برابر حوادث و بلایا، تدوین و اجرای برنامه بازیابی و برگشت به حالت عادی پس از حادثه و استقرار نظام گزارش دهی و ارزیابی عملکرد مدیریت خطر حوادث و بلایا ارائه می دهد. شرکت در این دوره به مدیران و متخصصان این اطمینان را می دهد که بیمارستان آنها بر اساس آخرین استانداردهای ملی، آمادگی لازم را برای مواجهه با حوادث و بلایا دارا است و آنها دانش و مهارت های لازم برای رهبری مؤثر تیم خود در شرایط بحران را کسب خواهند کرد، که این امر به ارتقای تاب آوری و پایداری خدمات درمانی کمک می کند.

این دوره آموزشی صوتی به مدت ۲۲۰ دقیقه (۳ ساعت و ۴۰ دقیقه) تدوین شده و شامل ۲۶ قسمت است.

- ۱- ارزیابی خطر حوادث و بلایا در بیمارستان
- ۲- ارزیابی ایمنی بیمارستان در برابر حوادث و بلایا
- ۳- تدوین برنامه کاهش خطر در بیمارستان
- ۴- پیشگیری و کنترل آتش سوزی در بیمارستان
- ۵- ایمنی سطوح و دیوارها در بیمارستان
- ۶- پله فرار یا پلکان اضطراری در بیمارستان
- ۷- ایمنی آسانسورهای بیمارستان
- ۸- ایمنی انبارهای بیمارستان
- ۹- گزارش و تحلیل حوادث در بیمارستان
- ۱۰- تغییر کاربری در بیمارستان طبق اصول ایمنی
- ۱۱- اصول پدافند غیرعامل در بیمارستان
- ۱۲- تامین برق پایدار و ژنراتور بیمارستان
- ۱۳- توزیع برق در بیمارستان طبق اصول ایمنی
- ۱۴- نگهداشت سیستم های سرمایش، گرمایش و تهویه بیمارستان
- ۱۵- نگهداشت سیستم تامین بخار در بیمارستان
- ۱۶- سیستم تامین آب بیمارستان
- ۱۷- تامین برق پایدار برای تجهیزات حیاتی بیمارستان
- ۱۸- فرماندهی حوادث و بلایا در بیمارستان
- ۱۹- آمادگی در برابر عوامل خطر اولویت دار در بیمارستان
- ۲۰- افزایش ظرفیت بیمارستان هنگام وقوع حادثه
- ۲۱- آموزش و تمرین آمادگی در برابر حوادث و بلایا در بیمارستان
- ۲۲- فعال سازی برنامه پاسخ به حوادث در بیمارستان
- ۲۳- اصول تخلیه بیمارستان در زمان حادثه
- ۲۴- تداوم خدمات بیمارستان در زمان حوادث و بلایا
- ۲۵- درس گرفتن از حوادث در بیمارستان
- ۲۶- بازگشت بیمارستان به حالت عادی پس از حادثه

این بسته آموزشی را از فرا بیمارستان تهیه کنید

www.farabimarestan.ir

مدت (دقیقه)	قسمت	حوزه
۹	۱- ارزیابی خطر حوادث و بلایا در بیمارستان	برنامه‌ریزی پیشگیری و کنترل حوادث و بلایا در بیمارستان
۹	۲- ارزیابی ایمنی بیمارستان در برابر حوادث و بلایا	
۷	۳- تدوین برنامه کاهش خطر در بیمارستان	
۱۷	۴- پیشگیری و کنترل آتش‌سوزی در بیمارستان	
۷	۵- ایمنی سطوح و دیوارها در بیمارستان	
۹	۶- پله فرار یا پلکان اضطراری در بیمارستان	
۷	۷- ایمنی آسانسورهای بیمارستان	
۹	۸- ایمنی انبارهای بیمارستان	
۷	۹- گزارش و تحلیل حوادث در بیمارستان	
۸	۱۰- تغییر کاربری در بیمارستان طبق اصول ایمنی	
۱۱	۱۱- اصول پدافند غیرعامل در بیمارستان	
۷	۱۲- تامین برق پایدار و ژنراتور بیمارستان	نگهداشت سیستم‌های مکانیکی و الکتریکی بیمارستان
۱۰	۱۳- توزیع برق در بیمارستان طبق اصول ایمنی	
۸	۱۴- نگهداشت سیستم‌های سرمایش، گرمایش و تهویه بیمارستان	
۸	۱۵- نگهداشت سیستم تامین بخار در بیمارستان	
۸	۱۶- سیستم تامین آب بیمارستان	
۷	۱۷- تامین برق پایدار برای تجهیزات حیاتی بیمارستان	پاسخ موثر به حوادث در بیمارستان
۹	۱۸- فرماندهی حوادث و بلایا در بیمارستان	
۸	۱۹- آمادگی در برابر عوامل خطر اولویت‌دار در بیمارستان	
۹	۲۰- افزایش ظرفیت بیمارستان هنگام وقوع حادثه	
۱۱	۲۱- آموزش و تمرین آمادگی در برابر حوادث و بلایا در بیمارستان	
۱۲	۲۲- فعال‌سازی برنامه پاسخ به حوادث در بیمارستان	
۹	۲۳- اصول تخلیه بیمارستان در زمان حادثه	
۸	۲۴- تداوم خدمات بیمارستان در زمان حوادث و بلایا	بازیابی بیمارستان پس از حوادث
۸	۲۵- درس گرفتن از حوادث در بیمارستان	
۸	۲۶- بازگشت بیمارستان به حالت عادی پس از حادثه	

۰۱- ارزیابی خطر حوادث و بلایا در بیمارستان

این قسمت بر ارزیابی خطر و تدوین برنامه‌های پیشگیری و مدیریت در محیط‌های بیمارستانی تمرکز دارد. در ابتدا به بررسی ارزیابی خطر داخلی و خارجی، اندازه‌گیری آسیب‌پذیری و نحوه واکنش به حوادث می‌پردازد. سپس، عوامل خطر بیمارستانی را به دو دسته داخلی و خارجی تقسیم‌بندی می‌کند و توضیحات مفصلي در مورد هر کدام ارائه می‌دهد. همچنین بر آمادگی برای حوادث و بلایا و ارتباط آن با مدیریت خطر تأکید دارد. در نهایت، با در نظر گرفتن تمامی عوامل خطر و آمادگی‌ها، به اولویت‌بندی خطر و تدوین برنامه‌های مدیریت بحران برای بیمارستان‌ها می‌پردازد.

۰۲- ارزیابی ایمنی بیمارستان در برابر حوادث و بلایا

این قسمت ارزیابی سالانه ایمنی بیمارستان را توصیف می‌کند که بر اساس یک مدل مشخص، شامل ارزیابی ایمنی عملیاتی، سازه‌ای، و غیرسازه‌ای است. هدف اصلی آن تعیین وضعیت ایمنی کلی بیمارستان و ارزیابی آمادگی آن در برابر حوادث است. این ارزیابی بر سه سطح مختلف متمرکز است: سطح اول به حفاظت از افراد درون بیمارستان می‌پردازد، سطح دوم به توانایی مقاومت در برابر حوادث و آسیب‌های وارده به تجهیزات حیاتی مربوط می‌شود، و سطح سوم به ساختمان و زیرساخت‌های کلیدی بیمارستان می‌پردازد. نتایج این ارزیابی برای بهبود مدیریت ایمنی و آمادگی در برابر بحران‌ها استفاده می‌شود.

۰۳- تدوین برنامه کاهش خطر در بیمارستان

این قسمت برنامه‌ریزی و اقدامات کاهش ریسک را در یک محیط بیمارستانی تشریح می‌کند. بر اساس ارزیابی ریسک‌ها و اولویت‌های شناسایی شده، طرحی برای مدیریت عوامل خطر و بلایا ایجاد می‌شود که شامل تعیین احتمالات و برآوردهاست. این فرآیند همچنین اولویت‌بندی برنامه‌های کاهش خطر را مشخص می‌کند. هدف نهایی، اجرای برنامه‌های مدیریت ریسک برای به حداقل رساندن تأثیرات منفی بر حوزه‌هایی مانند سلامت افراد، اموال و تداوم خدمات است.

۰۴- پیشگیری و کنترل آتش‌سوزی در بیمارستان

این قسمت مجموعه‌ای از دستورالعمل‌ها و استانداردها را برای مدیریت آتش‌سوزی در محیط‌های بیمارستانی معرفی می‌کند. آنها طبقه‌بندی انواع آتش بر اساس مواد قابل اشتعال، روش‌های مناسب اطفاء حریق برای هر نوع، و ملاحظات ایمنی در هنگام استفاده از مواد خطرناک را شرح می‌دهند. همچنین، این منابع به اقدامات پیشگیرانه مانند آموزش پرسنل، نگهداری تجهیزات آتش‌نشانی، و نصب سیستم‌های اعلام و اطفاء حریق اشاره می‌کنند. هدف اصلی این دستورالعمل‌ها افزایش ایمنی و کاهش خطرات ناشی از آتش‌سوزی در بیمارستان‌ها است تا جان بیماران و کارکنان حفظ شود.

۵- ایمنی سطوح و دیوارها در بیمارستان

این قسمت راهبردهای جامع برای افزایش ایمنی بیمارستان و پیشگیری از عفونت‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهد. متن بر پروتکل‌های بهداشت و ایمنی زیستی در سطوح و دیوارهای بیمارستان‌ها تمرکز دارد. این شامل دستورالعمل‌هایی برای ساختار و نگهداری سطوح است تا اطمینان حاصل شود که آنها ایمن، قابل دسترس و تمیز هستند. همچنین، اهمیت بازرسی‌های منظم، نصب صحیح تجهیزات و روشنایی کافی برای محیط کار ایمن را برجسته می‌کند. در مجموع، این قسمت بر ایجاد محیطی سالم و ایمن در بیمارستان برای بیماران و کارکنان تاکید دارد.

۶- پله فرار یا پلکان اضطراری در بیمارستان

این قسمت راهنمایی‌های مربوط به ایمنی و تخلیه اضطراری در یک بیمارستان را تشریح می‌کند. بر اهمیت نشانه‌های واضح خروج اضطراری و عدم وجود موانع تأکید شده است. همچنین، این متن به آماده‌سازی برای شرایط اضطراری طولانی‌مدت، دسترسی شبانه‌روزی به مسیرهای خروج، و مسیرهای بدون مانع اشاره دارد. در ادامه، جزئیاتی درباره ویژگی‌های مهم مسیرهای خروج اضطراری مانند عرض درها، مقاومت درها در برابر آتش، و پوشش کف راه‌پله‌ها و پاگردها با ورق فلزی ارائه می‌دهد. این راهنما به صورت کلی بر تسهیل خروج سریع و ایمن افراد در مواقع اضطراری تمرکز دارد.

۷- ایمنی آسانسورهای بیمارستان

این قسمت مجموعه‌ای از استانداردها و دستورالعمل‌ها برای آسانسورها معرفی می‌کند که به سطح یک طبقه‌بندی شده‌اند. در این بخش، بر بازرسی‌های ایمنی مستمر و فنی تأکید شده و دریافت گواهی ایمنی برای تمامی آسانسورهای فعال در بیمارستان‌ها الزامی است. همچنین، به تعمیر و نگهداری دوره‌ای آسانسورها توسط شرکت‌های مجاز و برنامه‌ریزی برای خدمات پیشگیرانه اشاره شده است. این قسمت شامل نصب دستگاه‌های کمکی در دیوارهای آسانسور و دستورالعمل‌های استفاده اضطراری در هنگام آتش‌سوزی و تخلیه نیز می‌شود.

۸- ایمنی انبارهای بیمارستان

این قسمت به مدیریت انبار بیمارستان با تمرکز بر ایمنی می‌پردازد. در ابتدا، مهم‌ترین وظایف مرتبط با دستورالعمل‌های انبار ایمن را تشریح می‌کند، که شامل تدوین دستورالعمل‌ها، آگاهی‌بخشی به کارکنان، و نظارت مستمر بر اجرای آن‌ها است. سپس، به تفصیل به حداقل انتظارات و الزامات برای اطمینان از ایمنی انبار می‌پردازد. این الزامات طیف وسیعی از موارد، از جمله اصول نگهداری مواد شیمیایی و قابل اشتعال، استانداردهای سیم‌کشی برق، ضد حریق بودن انبار، و حتی مقاوم‌سازی در برابر بلایای طبیعی مانند زلزله را پوشش می‌دهند. همچنین، بر اهمیت نکات ایمنی برای نگهداری اقلام غیرمعمولی مانند قفسه‌ها و محل نگهداری مواد قابل اشتعال در خارج از ساختمان اصلی بیمارستان تأکید می‌کند، و در نهایت به بررسی‌های دوره‌ای انطباق و اصلاحات لازم اشاره دارد.

۹- گزارش و تحلیل حوادث در بیمارستان

این قسمت به حوادث بیمارستانی و مدیریت آن‌ها می‌پردازد. در سطح اول، بر تهیه، تحلیل و اجرای برنامه‌های مؤثر برای بهبود حوادث تمرکز دارد. این شامل تدوین روش‌های گزارش‌دهی حوادث، اطلاع‌رسانی به کارکنان، و افزایش آگاهی و عملکرد کارکنان در مواجهه با حوادث است. همچنین توضیح می‌دهد که حوادث، از جمله آن‌هایی که در محوطه ساختمان، تأسیسات، برق اضطراری، سیستم اطلاعات بیمارستانی و تجهیزات اصلی رخ می‌دهند، باید تعریف و برای پیشگیری از حوادث مشابه گزارش شوند. در نهایت، این قسمت بر تحلیل ریشه‌ای حوادث توسط کمیته مدیریت خطر و در صورت لزوم، اجرای اقدامات اصلاحی و برنامه‌های بهبود تأکید می‌کند.

۱۰- تغییر کاربری در بیمارستان طبق اصول ایمنی

این قسمت به اصول کلی برای تغییر کاربری در بیمارستان‌ها می‌پردازد. هرگونه تغییر باید با رعایت اصول ایمنی و مقررات مربوطه انجام شود. پیش از هر تغییری، مطالعات مقاوم‌سنجی و همچنین اخذ مجوزهای لازم از وزارت بهداشت و مراجع قانونی ضروری است. همچنین، ایجاد تغییرات باید بدون کاهش مقاومت سازه در برابر خطرات و حوادث صورت گیرد تا آسیب‌پذیری ساختمان و ساکنان افزایش نیابد. این تغییرات باید بر اساس طرح جامع درمانی بیمارستان و با تأیید دفتر فنی و مهندسی دانشگاه انجام شود.

۱۱- اصول پدافند غیرعامل در بیمارستان

این قسمت مرتبط با مسائل امنیتی در یک بیمارستان است که اقدامات و پروتکل‌های لازم برای حفاظت از بیماران و تأسیسات را تشریح می‌کند. بر اساس این متن، طرح‌ریزی و اجرای اقدامات امنیتی غیرفعال، شامل امنیت فیزیکی، کنترل دسترسی‌ها، و استفاده از دوربین‌ها بدون نقض حریم خصوصی بیماران ضروری است. همچنین، امنیت زیرساخت‌هایی مانند شبکه‌های کامپیوتری، سایت بیمارستان، و سیستم اطلاعاتی، به علاوه سیستم‌های گزارش‌دهی برای تخلفات و رویدادهای غیرمعمول مورد تأکید قرار گرفته است. در نهایت، این قسمت نصب هرگونه دوربین بسته یا دوربین مستقیم در بالین بیمار را که ناقض حریم شخصی بیماران باشد، ممنوع اعلام می‌کند.

۱۲- تامین برق پایدار و ژنراتور بیمارستان

این قسمت بر اهمیت آماده‌سازی و نگهداری ژنراتورهای اضطراری در بیمارستان‌ها تمرکز دارد تا از تامین برق پایدار در شرایط اضطراری اطمینان حاصل شود. این متن به رویه‌های عملیاتی و قابلیت‌های ژنراتورها، از جمله توانایی آنها برای تامین برق حداقل یک واحد پشتیبانی و اتصال به شبکه برق شهری جداگانه اشاره می‌کند. همچنین بر اهمیت ژنراتورهای دیزلی برای تجهیزات حیاتی پزشکی تأکید می‌کند و نقاط کلیدی در مدیریت ژنراتورها، از جمله شناسایی دستگاه، تعمیر و نگهداری به موقع، خدمات پیشگیرانه و ثبت سوابق را برجسته می‌سازد. در نهایت، در این قسمت بررسی‌های روزانه و هفتگی را توصیه می‌کند که شامل چک لیست‌های عملکرد و ایمنی، بررسی سوخت، باتری‌ها، سیستم خنک‌کننده و ذخیره‌سازی سوخت مناسب می‌شود.

۱۳- توزیع برق در بیمارستان طبق اصول ایمنی

این قسمت چندین جنبه از سیستم‌های قدرت و تابلو برق در بیمارستان‌ها را تشریح می‌کند. آن‌ها به اهمیت حیاتی تأمین برق پایدار و بدون وقفه، و همچنین اقدامات ضروری برای جلوگیری از خطرات مربوط به برق، از جمله نصب صحیح ترانسفورماتورها و تابلو برق‌های با کیفیت بالا اشاره دارند. متن همچنین به مسائل فنی و الزامات ایمنی مربوط به سیستم‌های الکتریکی پیچیده بیمارستان، و نیاز به طراحی، نصب و نگهداری دقیق این سیستم‌ها برای حفاظت از بیماران و پرسنل می‌پردازد. علاوه بر این، روش‌های ارزیابی و بازرسی دوره‌ای تابلو برق‌ها برای تضمین عملکرد صحیح و ایمن برجسته شده است.

۱۴- نگهداشت سیستم‌های سرمایش، گرمایش و تهویه بیمارستان

این قسمت متمرکز بر مدیریت نگهداری و برنامه‌ریزی عملیات برای سیستم‌های تهویه و تجهیزات حیاتی در بیمارستان‌ها و سایر مراکز حساس است. به اهمیت نگهداری پیشگیرانه برای اطمینان از عملکرد بهینه و کاهش خرابی‌ها تأکید می‌کند. همچنین به رویکردهای سیستماتیک برای شناسایی، طبقه‌بندی، و مدیریت دارایی‌ها اشاره شده است. این قسمت جزئیات فواصل نگهداری، روش‌های بازرسی و تعویض قطعات را برای انواع مختلف تجهیزات از جمله موتورها و پمپ‌ها ارائه می‌دهد. در نهایت، این قسمت بر نقش نگهداری در پیشگیری از خرابی‌ها و بهبود عملکرد کلی این سیستم‌های ضروری تأکید دارد و شامل توصیه‌هایی برای برنامه‌ریزی بودجه و مدیریت تغییرات است.

۱۵- نگهداشت سیستم تامین بخار در بیمارستان

این قسمت شامل اقداماتی برای تدوین و اجرای برنامه‌های ادواری سرویس و نگهداری دیگ‌های بخار است. همچنین انجام تست هیدرواستاتیک و صدور گواهینامه برای دیگ‌های بخار توسط شرکت‌های ذیصلاح ذکر شده است. این قسمت بر مدیریت سوابق تعمیرات سیستم‌های تأمین بخار، از جمله شرح فعالیت‌های انجام شده و ارزیابی منظم تجهیزات، تأکید دارد. علاوه بر این، نصب رگولاتور فشار ورودی و وجود دیگ بخار دوگانه سوز با ذخیره سوخت کافی برای ۲۴ ساعت از جمله الزامات است. انجام سرویس‌های ادواری و برنامه‌های پیشگیرانه تجهیزات مطابق با سیستم CMMS و ثبت فرآیندها در سامانه ضروری است.

۱۶- سیستم تامین آب بیمارستان

این قسمت یک قسمت فنی مربوط به مدیریت و نگهداری سیستم‌های آبرسانی بیمارستان‌ها است. متن به تدوین برنامه عملیات، ذخیره آب اضطراری ۷/۲۴، و اطمینان از وجود پمپ‌های کافی اشاره دارد. همچنین، بر نصب تجهیزات برای جلوگیری از سرریز، فعال بودن سیستم آتش‌نشانی، و مدیریت سوابق تعمیرات تأکید می‌کند. این قسمت همچنین مدیریت سوابق تعمیر و نگهداری سیستم‌ها، تعویض قطعات، و بازرسی‌های منظم را پوشش می‌دهد و بر کنترل سرریز آب و کاهش هدررفت آب جهت بهینه‌سازی ذخیره در شرایط اضطراری تمرکز دارد.

۱۷- تامین برق پایدار برای تجهیزات حیاتی بیمارستان

این منابع بر اهمیت تأمین برق بدون وقفه برای تجهیزات حیاتی تأکید دارند. آنها توضیح می‌دهند که سیستم‌های تولید برق اضطراری مانند دیزل ژنراتورها و موتور ژنراتورها برای تأمین برق اضطراری استفاده می‌شوند. متن اشاره می‌کند که این منابع برق بدون وقفه باید در مکان‌هایی مانند اتاق عمل، اتاق سرور بیمارستان و سایر بخش‌های حیاتی نصب شوند. همچنین، به تجهیزات حساسی مانند تجهیزات آزمایشگاهی و بانک خون نیز اشاره می‌شود که برای عملکرد صحیح به این نوع تأمین برق نیاز دارند. این راهنما اهمیت بررسی منظم عملکرد این سیستم‌ها را نیز برجسته می‌کند.

۱۸- فرماندهی حوادث و بلایا در بیمارستان

این قسمت بر اهمیت آمادگی و پاسخ مؤثر به حوادث و بلایا تأکید دارد، که شامل برنامه‌ریزی، مدیریت، و اجرای تمهیدات لازم برای مقابله با شرایط اضطراری است. متن به چگونگی مدیریت ریسک در برابر حوادث می‌پردازد و راهبردهایی برای پاسخگویی سریع و سازمان‌یافته به بلایا، با هدف کاهش آسیب‌ها و حفظ ایمنی افراد ارائه می‌دهد. همچنین، بخش‌هایی به نقش کمیته بلایا، اطلاع‌رسانی، و آموزش‌های لازم برای کارکنان اشاره دارد که همگی به تقویت آمادگی و بهبود واکنش در مواجهه با بحران‌ها کمک می‌کنند.

۱۹- آمادگی در برابر عوامل خطر اولویت‌دار در بیمارستان

این قسمت به تشریح برنامه‌های آمادگی و پاسخ به حوادث بیمارستانی می‌پردازد و بر اهمیت اولویت‌بندی عوامل خطرآفرین تأکید دارد. متن به تدوین برنامه‌های پاسخ و ارزیابی خطر بر اساس پنج سناریوی محتمل داخلی و خارجی اشاره می‌کند. همچنین، توضیح می‌دهد که بیمارستان‌ها باید برنامه‌های اقتصادی خاصی را برای مقابله با خطراتی مانند زمین‌لرزه، آبی، هوایی، زیستی، تکنولوژیک و اجتماعی تدوین کنند. این برنامه‌ها نیازمند بازبینی و در اختیار داشتن منابع لازم برای اجرا هستند.

۲۰- افزایش ظرفیت بیمارستان هنگام وقوع حادثه

این قسمت به بررسی جامع افزایش ظرفیت بیمارستان در سه حوزه حیاتی می‌پردازد: فضاهای فیزیکی، تجهیزات پزشکی و نیروی انسانی. در بخش فضاهای فیزیکی، بر اهمیت و مدیریت اتاق‌ها، راهروها و سالن‌ها برای پاسخگویی به نیازهای فوری و پیش‌بینی‌نشده بیمارستان تأکید شده است. همچنین، درباره تجهیزات، طرح کلی بر تأمین مواد و تجهیزات پزشکی از طریق موجودی انبارها و همکاری با تامین‌کنندگان مختلف متمرکز است. در نهایت، موضوع نیروی انسانی نیز به پزشکان، پرستاران، کادر پیراپزشکی و نیروهای خدماتی اشاره دارد و راه‌های تأمین نیروی مورد نیاز از منابع داخلی، خارجی، داوطلب و سایر منابع را بررسی می‌کند. هدف کلی این قسمت، تضمین آمادگی بیمارستان در مواقع اضطراری و افزایش توانمندی‌های آن از طریق برنامه‌ریزی جامع است.

۲۱- آموزش و تمرین آمادگی در برابر حوادث و بلایا در بیمارستان

این قسمت بر روش‌ها و الزامات برنامه‌ریزی، طراحی، و اجرای تمرین‌های مقابله با حوادث و بلایا تمرکز دارند. آنها به طور خاص به آموزش‌های تخصصی و عمومی کارکنان اشاره می‌کنند و بر اهمیت ارزیابی خطر و سناریوهای احتمالی برای تمرین‌های واقع‌بینانه تأکید دارند. این اسناد همچنین به مسئولیت‌ها و مراحل اجرای تمرین‌ها، از جمله نقش کمیته مدیریت حوادث و بلایا، می‌پردازند. علاوه بر این، انواع سناریوهای تمرین، مانند رزمایش‌های شبیه‌سازی شده و تمرین‌های میدانی تشریح می‌شود. در نهایت، بر جمع‌آوری و تحلیل نقاط قوت و ضعف پس از تمرین به منظور بهبود مستمر تأکید شده است.

۲۲- فعال‌سازی برنامه پاسخ به حوادث در بیمارستان

این قسمت یک برنامه جامع واکنش اضطراری را برای مراکز پزشکی تشریح می‌کند و بر مراحل مختلف واکنش، از آمادگی و پیشگیری تا اجرا و مدیریت تمرکز دارد. این برنامه شامل تعیین سطح بحران بر اساس شدت و وسعت حادثه، تشکیل یک تیم واکنش بحران، و نحوه مدیریت منابع و هماهنگی با نهادهای خارجی است. همچنین فهرستی از کارکنان و نقش‌های آنها در طول بحران را مشخص می‌کند. به طور کلی، این قسمت به عنوان یک راهنمای عملی برای مقابله مؤثر با شرایط اضطراری در محیط بیمارستانی عمل می‌کند.

۲۳- اصول تخلیه بیمارستان در زمان حادثه

این قسمت به دستورالعمل تخلیه اضطراری بیمارستان در زمان بحران می‌پردازد. هدف اصلی آن اطمینان از ایمنی بیماران، کارکنان، و اموال در شرایط اضطراری است که ممکن است به تخلیه نیاز داشته باشد. این دستورالعمل به آمادگی بیمارستان‌ها برای مقابله با حوادث و فوریت‌ها کمک می‌کند. نکات کلیدی شامل مدیریت مسئولیت‌ها، برنامه‌ریزی برای انواع تخلیه، و تعیین مسیرها و منابع لازم است تا عملیات تخلیه به صورت کارآمد و ایمن انجام شود. این راهنما برای حفظ سلامت و جان افراد در موقعیت‌های حساس ضروری است.

۲۴- تداوم خدمات بیمارستان در زمان حوادث و بلایا

این قسمت بر اهمیت ارائه خدمات درمانی حیاتی در بیمارستان تمرکز دارد، به ویژه در شرایط بحرانی. قسمتی که در اینجا ارائه شده است، مراحل حیاتی را برای شناسایی و آماده‌سازی بخش‌های حیاتی بیمارستان و همچنین تجهیزات و منابع لازم برای عملکرد آنها مشخص می‌کند. این شامل مدیریت خطر بلایا و اطمینان از دسترسی به تجهیزات پزشکی ضروری مانند اکسیژن و برق، حتی در مواقع اضطراری است. متن بر پیش‌بینی مکان‌های جایگزین و ادامه عملکرد بخش‌های حیاتی حتی در صورت بروز حوادث و بلایا تأکید دارد و نقش نیروی انسانی آموزش دیده را در مدیریت کارآمد این بخش‌ها برجسته می‌سازد. در مجموع، هدف اطمینان از ارائه مستمر و مؤثر خدمات پزشکی حیاتی به بیماران در هر شرایطی است.

۲۵- درس گرفتن از حوادث در بیمارستان

این قسمت بر ارزیابی عملکرد بیمارستان پس از تمرین‌ها یا رویدادهای داخلی و خارجی تمرکز دارد. این ارزیابی شامل شناسایی نقاط قوت و ضعف در آموزش و برنامه‌ریزی مدیریت ریسک حوادث و بلایا است. هدف اصلی طراحی برنامه‌های آموزشی برای بهبود عملکرد بر اساس نتایج پایش و تجزیه و تحلیل فعالیت‌ها است. همچنین، این قسمت به وظایف کمیته مدیریت ریسک اشاره دارد که باید پاسخگویی بیمارستان به حوادث و بلایا را ارزیابی کرده و درس‌های آموخته شده را برای بهبود فعالیت‌ها به کار گیرد. داده‌ها از طریق تکمیل فرم گزارش/مصاحبه توسط کارکنان درگیر در حادثه جمع‌آوری شده و نتایج برای به‌روزرسانی برنامه‌ها به کمیته ارائه می‌شود.

۲۶- بازگشت بیمارستان به حالت عادی پس از حادثه

این قسمت به تدوین برنامه عملیاتی برای بازگشت به حالت عادی بیمارستان‌ها پس از بحران می‌پردازد. تاکید بر برنامه‌ریزی جامع برای تداوم خدمات درمانی در مواجهه با حوادث و بلایاست. این برنامه شامل ارزیابی مخاطرات، بازبینی مستمر، و پاسخگویی به نیازهای در حال تغییر پس از یک حادثه است. همچنین، اولویت‌بندی بازسازی و تأمین نیازهای کارکنان، جایگزینی تجهیزات آسیب‌دیده، و حمایت روانی از بیماران و خانواده‌هایشان از جمله محورهای اصلی این قسمت است. برنامه‌های بازبینی باید ظرف ۷۲ ساعت به کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا ارائه شوند و گزارشی از عملیات و فعالیت‌ها را شامل شوند.